

Werksessie Boeren voor Biobased Bouwen

17 april, Greenworks Academy Apeldoorn

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

Korte terugblik Startbijeenkomst 31 maart

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

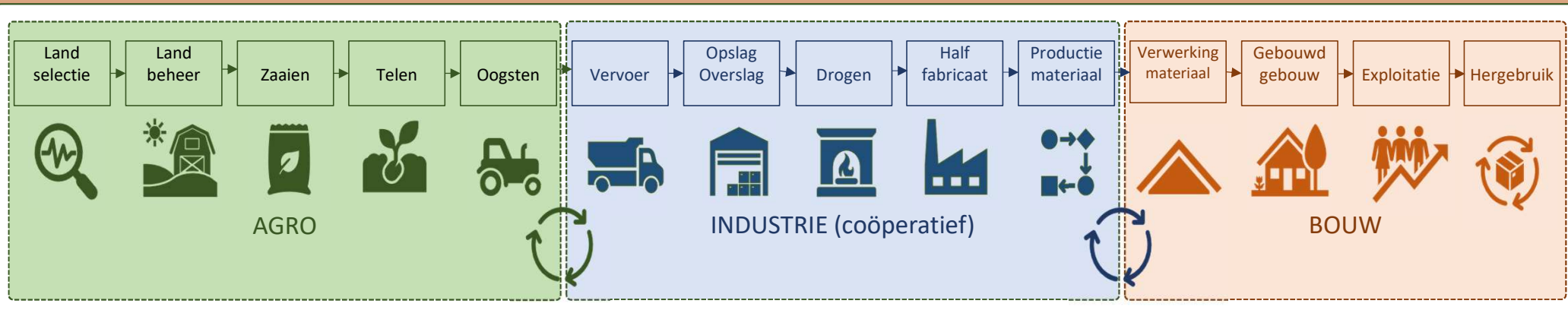
Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

Kansen van vezelgewassen tot biobased bouwmaterialen

De keten

Eigenschappen vezelgewassen

- **Zeer weinig stikstof → extensief**
- **Geen pesticiden → biodiversiteit**
- **Diep wortelend → organische stof / droogte**
- **CO₂-opnemen uit de lucht → koolstofopslag**

Oplossing voor maatschappelijke vraagstukken

**Door gewassen te telen op plekken
waar je bodem- en waterkwaliteit wilt verbeteren**

Bijdrage emissiereductie van Ammoniak, Fosfaat en Nitraat
Toevoegen van extra biodiversiteit

**Door gewassen te telen ontstaan er
nieuwe verdienmodellen**

Stoppende boeren hebben een alternatief
Er komt ruimte voor boeren die wel door willen gaan

Effect van biobased bouwmaterialen?

- Verdringen CO₂-intensief materiaal
- Slaan koolstof op in gebouwen
- Voorkomen energiegebruik tijdens de bouw

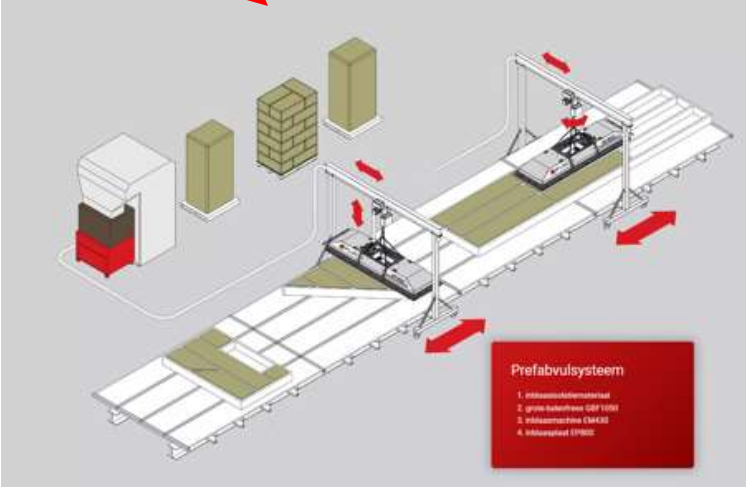

Inblaasmachine

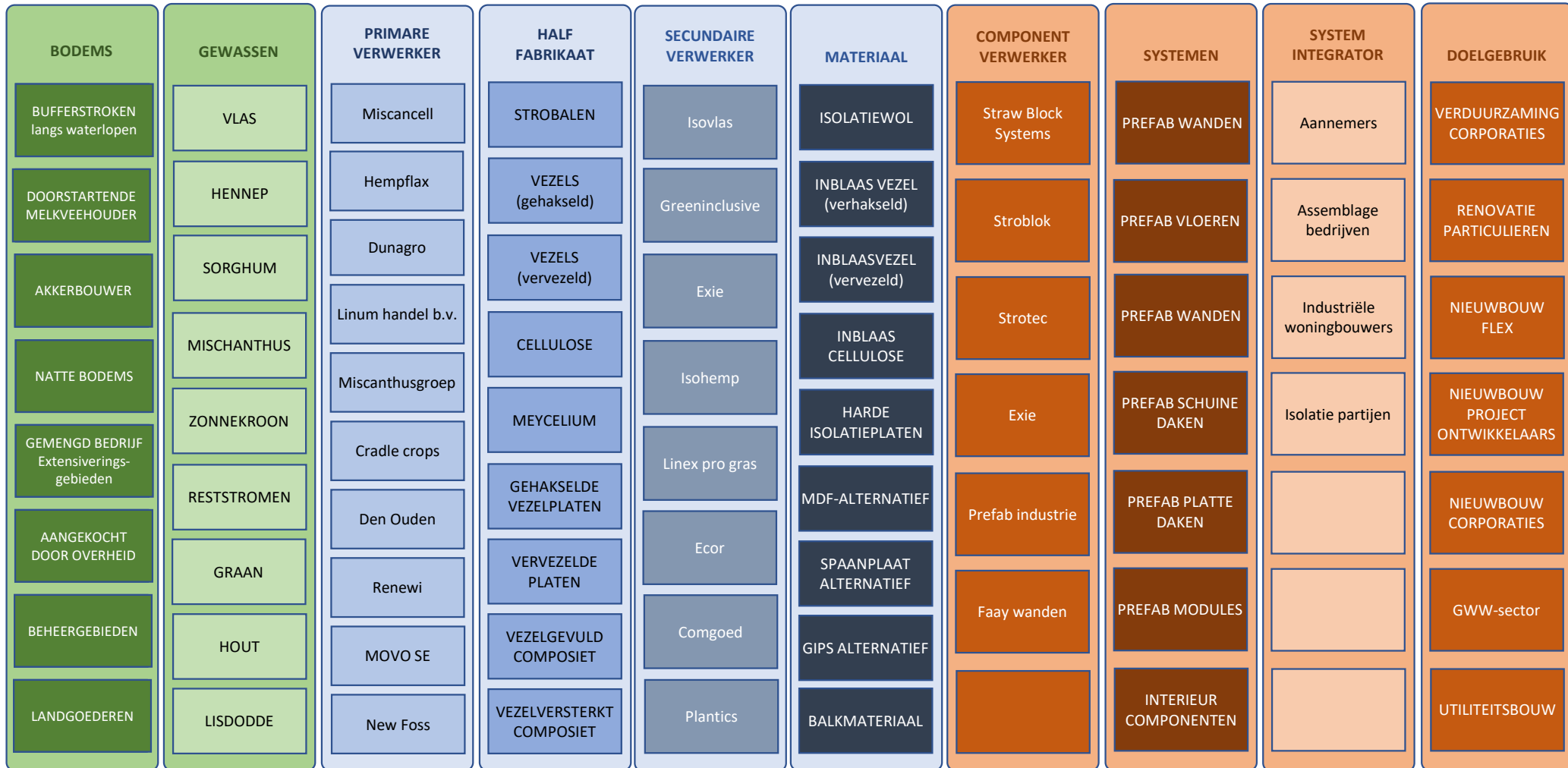

Mobiele inblaas-eenheid: bus met aanhanger

Volautomat-inblazer in HSB fabriek

DE REIS VAN BIOVEZELS VAN LAND NAAR PAND

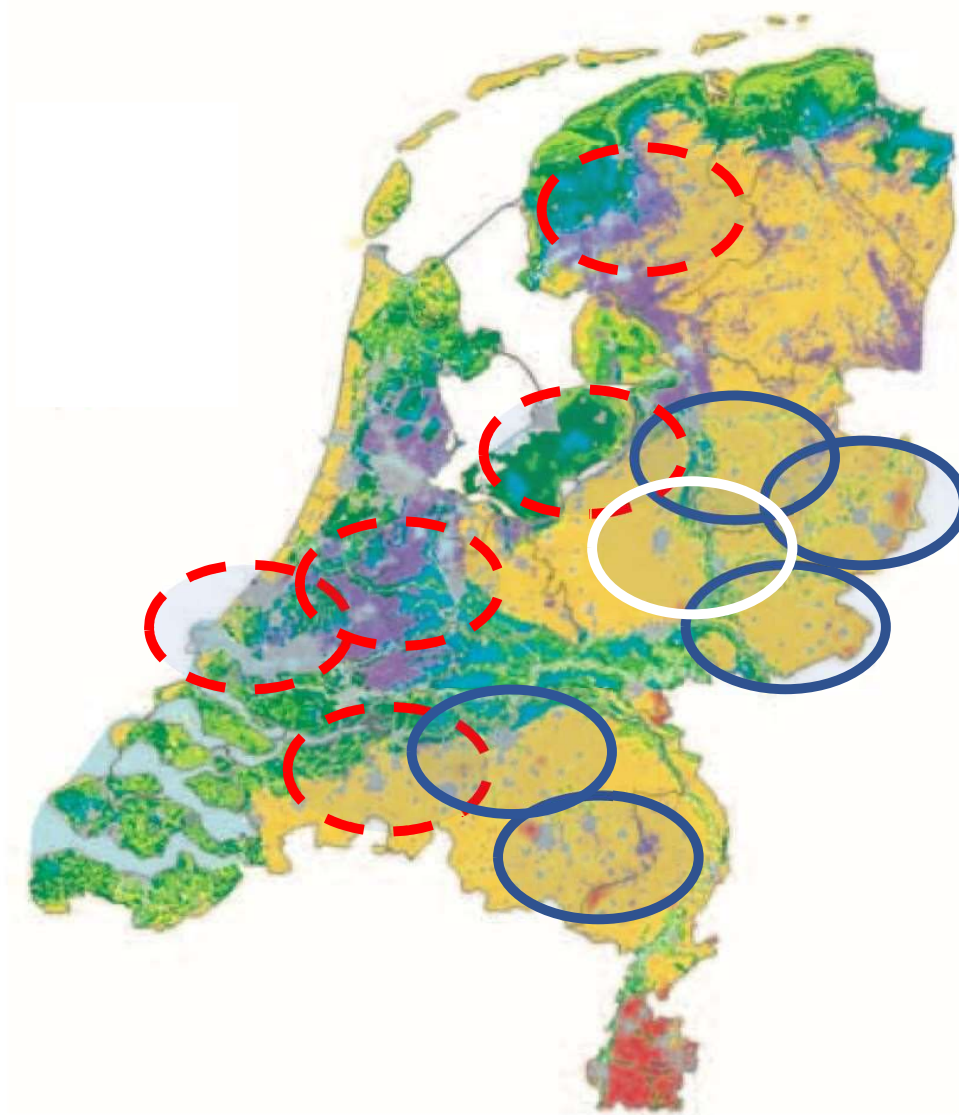

Projecten

Opgestart

Regio Stedendriehoek
Achterhoek
Salland
De Peel / De Kempen
Twente
Midden Brabant

In voorbereiding

West Brabant
Zuid Holland
Reststromen keten
Flevoland
Friesland
Utrecht

In ontwikkeling

Limburg
Zeeland

3 vragen interactieve sessies

- Welke kansen zie je voor een regionale keten
- Wat en wie hebben we nodig om een keten te vormen?
- Hoe zou je willen samenwerken?

Wat en wie?

Begrip hebben voor elkaar: Dialoog en integrale aanpak

Leverzekerheid, vraagstimulatie en afnamegarantie

Eerlijk speelveld

Grondeigenaren: Gemeenten, landgoederen, verzekeraars

Opdrachtgevers: gemeenten, corporaties etc

Pioniers met lef!

!!! Regionaal (en landelijk) beleid voor het stimuleren van Biobased bouwen !!!

Bewustwording creëren:
bekendheid en kennis op alle niveaus
van productie en materialen

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

Samenwerken

Korte keten vormen

Goed kennis met delen

Goede relatie/open houding is voorwaardelijk

Gelijk speelveld creëren

Elkaar erkennen op waarde en niet de goedkoopste kiezen

Aanbod/volume garanderen door de hele keten

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

**Building
Balance**

Vezelhennep

60 hectare vezelhennep in 2023

Opbrengst van minimaal
120 ton vezels

1 hectare is genoeg voor
maximaal 90 m³
isolatiemateriaal

**Ter vergelijking:
een gemiddeld bos levert per jaar
20-70 m³ houtvezelisolatie**

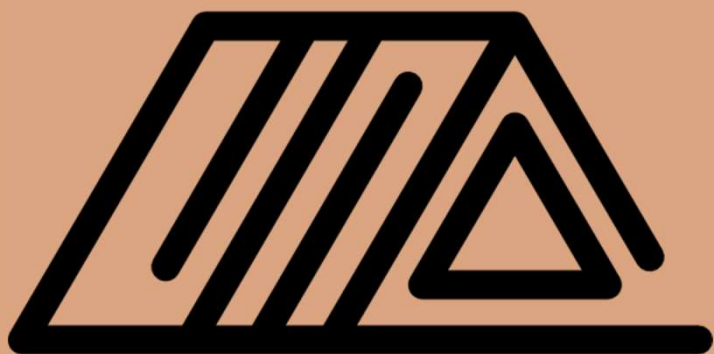
BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

Vezelhennep

Wat kan met 60 Hectare?

Op een dikte van 15 cm is dat maximaal 30.000 m² gevel of dak dat kan worden geïsoleerd met 60 hectare vezelhennep

Gemiddelde dakoppervlakte van 60 m² is goed voor het isoleren van 500 daken

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

CO2-reductie

Op 1 ha hennepvland wordt jaarlijks
ca. 14,5 ton CO2 gebonden
(Gemiddeld bos: jaarlijkse opslag 10-11 ton CO2)

De hennepplant legt netto 55 kilogram
CO2 per m3 isolatiemateriaal vast

Ter vergelijking:
Een traditioneel isolatiemateriaal zoals glaswol
stoot bij productie 250 kg CO2 per m3 isolatiemateriaal uit

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

CO2-reductie

Totaal een reductie van ruim 300 kg CO2 per m3
(55 kg netto vastgelegd in 1M3 hennepisolatie + 250 kg verdringing vanuit de vergelijking met glaswol)

Dit betekent dat 1 hectare hennep een netto CO2 reductie van maximaal 27.000 kg realiseert (90 m3 x 300 kg), wanneer we hennepisolatie vervangen voor glaswolisolatie

Het is duidelijk dat toepassingen van hennepvezel de toekomst heeft

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

| Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek
|

Het vervolg

16 mei – Uitwerken business case
Met kleine groep opties verkennen

6 juli - Samen in het veld, (middagsessie)
Vervolgbijsamenkomst op een van de teelt gronden

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

BOEREN
VOOR
BIOBASED
BOUWEN

Ketensamenwerking
van plant tot pand
in de Stedendriehoek

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door

/ Realiseert vandaag
kansen voor morgen

